

Λ5) ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αποτελείται από το Ψήφισμα της 16/6/97 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Άμστερνταμ και από τους Κανονισμούς του Συμβουλίου ECOFIN : α) 1467/97 της 7/7/97 που προβάλλει και αποσαφηνίζει την εφαρμογή της διαδικασίας του υπερβολικού ελλείμματος και β) 1466/97 της 7/7/97 που πραγματεύεται την ενίσχυση της δημοσιονομικής εποπτείας καθώς και την ενίσχυση της εποπτείας και το συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και ορίζει το περιεχόμενο των προγραμμάτων σταθερότητας των κρατών μελών της ΟΝΕ και των προγραμμάτων σύγκλισης των κρατών μελών της ΕΕ που δεν μετέχουν στη ζώνη του ευρώ. Σαν κύρια διάταξη για την εξασφάλιση υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής θεωρείται ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος για προϋπολογισμό σχεδόν ισοσκελισμένο ή πλεονασματικό. Ο εν λόγω στόχος θα επιτρέπει στα κράτη μέλη της ΟΝΕ να αντιμετωπίζουν τις συνήθεις κυκλικές διακυμάνσεις, διατηρώντας το δημοσιονομικό έλλειμμα στην τιμή αναφοράς 3% του ΑΕΠ ή χαμηλότερα. Ελλείμματα άνω του 3% του ΑΕΠ θεωρούνται υπερβολικά, εκτός εάν αναμένεται να είναι προσωρινά και οφείλονται σε έκτακτες περιστάσεις.

Προσωρινές και έκτακτες περιστάσεις σημαίνουν ότι η υπέρβαση του ελλείμματος οφείλεται είτε σε ασυνήθιστο γεγονός που εκφεύγει του ελέγχου του κράτους μέλους είτε σε σοβαρή οικονομική ύφεση.

Η οικονομική ύφεση θεωρείται, κατά κανόνα, έκτακτη μόνο εφόσον προκύπτει ετήσια μείωση του πραγματικού ΑΕΠ τουλάχιστον 2%. Μικρότερη μείωση μπορεί να θεωρηθεί έκτακτη μόνο όταν υπάρχουν αποδείξεις ιδιαίτερα για τη σοβαρότητα της ύφεσης ή της συσσωρευμένης απώλειας παραγωγής σε σύγκριση με παλαιότερες τάσεις. Στην περίπτωση αυτή η πρωτοβουλία ανήκει στο κρινόμενο κράτος μέλος που φέρει και το βάρος της απόδειξης. Κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας μιας οικονομικής ύφεσης, τα κράτη μέλη θα υιοθετούν σαν σημείο αναφοράς την ετήσια μείωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά τουλάχιστον 0,75%. Στα πλαίσια του Συμφώνου έχει καθιερωθεί και μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης για να παρακολουθούνται οι δημοσιονομικές εξελίξεις, να λαμβάνονται μηνύματα απόκλισης και να διευκολύνεται ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής. Για το σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη υποβάλουν ετήσια προγράμματα σταθερότητας (εάν έχουν υιοθετήσει το ενιαίο νόμισμα) στα οποία αναφέρονται οι μεσοπρόθεσμοι δημοσιονομικοί τους στόχοι. Το Συμβούλιο ECOFIN γνωμοδοτεί για τα προγράμματα αυτά και ζητεί τις αναγκαίες διορθώσεις, παρακολουθεί την εφαρμογή τους, διατυπώνει συστάσεις και σε περίπτωση μη συμμόρφωσης επιβάλλει κυρώσεις.